

๕๘.สิทธิมนุษยชน

<p>a) อ้างอิงถึงนโยบายและผลการทำงานในระดับชาติในเรื่องของสิทธิมนุษยชนและการเลือกปฏิบัติ; อ้างถึง weblink</p>	<p>แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เป็นกรอบนโยบายสำคัญของประเทศไทยที่มุ่งส่งเสริม ค้ำครอง และป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนทุกกลุ่ม โดยกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐในทุกระดับนำหลักสิทธิมนุษยชนมาเป็นพื้นฐานในการดำเนินงาน เพื่อสร้างสังคมที่มีความเสมอภาค เป็นธรรม และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการพัฒนาสังคมและการคุ้มครองกลุ่มเปราะบางในระดับพื้นที่ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสู่การปฏิบัติจริง เนื่องจากภารกิจของหน่วยงานสอดคล้องโดยตรงกับเป้าหมายของแผนที่มุ่งลดความเหลื่อมล้ำและสร้างหลักประกันทางสังคมให้แก่ประชาชน ซึ่งการดำเนินงานของ พม.จังหวัด ครอบคลุมการคุ้มครองสิทธิของประชาชนหลายกลุ่มที่กำหนดไว้ในแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แก่ เด็ก และเยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ สตรี ครอบครัว ผู้ประสบปัญหาทางสังคม รวมถึงผู้เสียหายจากความรุนแรงและการค้ามนุษย์ ซึ่งล้วนเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการถูกละเมิดสิทธิและต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ โดยการดำเนินงานภายใต้กฎหมายด้านสังคมต่าง ๆ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ถือเป็นกลไกสำคัญในการทำให้สิทธิมนุษยชนเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในระดับจังหวัด นอกจากนี้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังให้ความสำคัญกับการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดการละเมิดสิทธิ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของพม.จังหวัด ที่ดำเนินงานเชิงรุกผ่านการเฝ้าระวังทางสังคม การช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง การสร้างเครือข่ายชุมชน การพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม และการส่งเสริมความรู้ด้านสิทธิแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที อีกทั้ง แนวทางของแผนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ยังสอดคล้องกับการทำงานแบบบูรณาการของ พม.จังหวัด ที่ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านสาธารณสุข การศึกษา ตำรวจ ภาคประชาสังคม และอาสาสมัครในพื้นที่ เพื่อร่วมกันสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมที่เข้มแข็งในระดับชุมชน</p> <p>https://www.m-society.go.th/news_view.php?nid=๑๗๗๙๓#</p>
<p>b) อธิบายถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องที่มีการนำไปดำเนินการและบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการรับมือกับประเด็นความท้าทายด้านสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กระทรวง พม. จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อให้หน่วยงานสังกัดกระทรวง พม. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดำเนินงานภารกิจของของหน่วยงานตามหลักสิทธิมนุษยชน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ผู้สูงอายุ เด็ก และกลุ่มเปราะบาง ๒) การลดความเหลื่อมล้ำและส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณะ ๓) การสร้างกลไกป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในสังคม <p>โดยการดำเนินงานของหน่วยงานสังกัดกระทรวง พม.จังหวัด ครอบคลุมการคุ้มครองสิทธิของประชาชนหลายกลุ่มที่กำหนดไว้ในแผนสิทธิมนุษยชน</p>

	<p>แห่งชาติ ได้แก่ เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ สตรี ครอบครัว ผู้ประสบปัญหาทางสังคม รวมถึงผู้เสียหายจากความรุนแรงและการค้ามนุษย์ ทั้งการคุ้มครองสวัสดิภาพ เช่น เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง การคุ้มครองและช่วยเหลือผู้ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว การพัฒนาทักษะอาชีพแก่สตรีและครอบครัว การให้บริการกู้ยืมเงินทุนการประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ การส่งเสริมการจ้างงานคนพิการ เป็นต้น</p>
<p>เอกสารประกอบ</p>	<p>๑.นโยบายหรือรายงานที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องสิทธิมนุษยชน</p> <p>๑) แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (๒๕๖๖-๒๕๗๐) ซึ่งเป็นกรอบนโยบายระดับประเทศ</p> <p>๒) แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกระทรวง พม. ที่กำหนดมาตรการคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง</p>
	<p>๒.การอ้างอิงกฎหมายและนโยบายระดับชาติ</p> <p>๑) พ.ร.บ.ความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘</p> <p>๒) พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>๓) พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖</p> <p>๔) พ.ร.บ.ผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖</p> <p>๕) พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>๖) พ.ร.บ.ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.๒๕๔๖</p> <p>๗) พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>๘) พ.ร.บ.การป้องกัน และแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙</p> <p>๙) พ.ร.บ.การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ.๒๕๕๗</p>
	<p>๓.การวิเคราะห์ความเสี่ยง</p> <p>จากกรอบนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยที่กำหนดไว้ทั้งในระดับสากล ระดับชาติ และระดับหน่วยงานปฏิบัติ พบว่าการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับพื้นที่ยังคงเผชิญความเสี่ยงหลายประการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงได้ ๕ ประการ โดยสังเขป ดังนี้</p> <p>๑. ความเสี่ยงด้านการรับรู้สิทธิของประชาชนยังอยู่ในระดับจำกัด แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายและนโยบายคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างครอบคลุม แต่ประชาชนจำนวนหนึ่งยังไม่เข้าใจสิทธิของตนเอง รวมถึงไม่ทราบช่องทางการขอความช่วยเหลือ ส่งผลให้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การละเมิดสิทธิเด็ก การเอาเปรียบคนพิการ หรือการค้ามนุษย์ ไม่ได้รับการแจ้งหรือแก้ไขอย่างทันท่วงที ความเสี่ยงดังกล่าวทำให้การคุ้มครองสิทธิเกิดขึ้นหลังเกิดปัญหาแล้ว มากกว่าการป้องกันเชิงรุก</p> <p>๒. ความเสี่ยงด้านการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานยังคงเป็นข้อจำกัดสำคัญ แม้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเน้นการทำงานแบบ</p>

	<p>บูรณาการ แต่ในทางปฏิบัติหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุข การศึกษา ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคม อาจมีบทบาทและภารกิจที่แตกต่างกัน ทำให้การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา บางกรณีเกิดความล่าช้าหรือขาดความต่อเนื่อง ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เสียหาย ไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างครบถ้วนตามหลักสิทธิมนุษยชน</p> <p>๓. ความเสี่ยงด้านโครงสร้างสังคมและเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการละเมิดสิทธิอย่างต่อเนื่อง ปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ การย้ายถิ่นแรงงาน และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัว ส่งผลให้ผู้สูงอายุ คนพิการ และสตรีมีความเสี่ยงต่อการถูกทอดทิ้ง ถูกเอาเปรียบ หรือเผชิญความรุนแรงมากขึ้น หากระบบสวัสดิการสังคมไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง อาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิในเชิงโครงสร้าง</p> <p>๔. ความเสี่ยงด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ เนื่องจากประเทศไทยมีพันธกรณีต้องรายงานและแสดงความก้าวหน้าด้านสิทธิมนุษยชนต่อเวทีนานาชาติ หากการดำเนินงานระดับพื้นที่ยังขาดระบบข้อมูล การติดตามผล หรือการประเมินผลอย่างเป็นระบบ อาจทำให้ไม่สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานได้อย่างครบถ้วน และส่งผลต่อภาพลักษณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ</p> <p>๕. ความเสี่ยงด้านทัศนคติทางสังคมยังเป็นอุปสรรคสำคัญ เช่น การมองความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว การตีตราแม่วิัยรุ่น การเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ หรือการไม่ยอมรับความหลากหลายของบุคคล ทัศนคติเหล่านี้ อาจทำให้ผู้ถูกละเมิดสิทธิไม่กล้าเข้ารับการช่วยเหลือ และทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เกิดผลเต็มประสิทธิภาพ เมื่อวิเคราะห์ภาพรวม ความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในระดับจังหวัดจึงไม่ได้เกิดจากการขาดกฎหมายหรือขาดนโยบาย แต่เกิดจากช่องว่างระหว่าง “นโยบาย” กับ “การเข้าถึงของประชาชน” ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารเชิงรุก การบูรณาการหน่วยงาน และการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิในระดับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การลดความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในระดับพื้นที่ควรมุ่งเน้นการป้องกันก่อนเกิดปัญหา การสร้างเครือข่ายคุ้มครองทางสังคม อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) การพัฒนาระบบข้อมูล และการส่งเสริมวัฒนธรรมการเคารพสิทธิในสังคม เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการนำหลักสิทธิมนุษยชนจากระดับนโยบายสู่การคุ้มครองประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน</p>
--	---

